

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *A szabadságharc korából származó nyomtatványok egy Nádor uccai ház falában*

Forrás: *Magyarország*

Bp
(Hely)

1923.

1. 9.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

9.439

Hely

Idő

"1848"

Személy

A szabadságharc korából származó nyomtatványok egy Nádor uccai ház falában

60 magyar és német plakát. — Egy pesti kereskedő adakozásra szólítja fel polgártársait a szabadságharc károsultjai javára

(A Magyarországi Tudósítójától.) A Nádor ucca 28. számú házban, falbontás közben, több a szabadságharc idejéből származó magyar és német nyelvű nyomtatványt találtak, melyeken Fischhof Dávid „leopoldvárosi” kereskedő a szabadságharc rokkantjai és károsultjai javára magyar és német nyelven adakozásra szólítja fel polgártársait. A nyomtatvány Pesten, 1849. május 19-én kelt, amikor javában folyt Budavár ostroma, melyet Görgei hadai tudvalevően május 21-én fejeztek be a vár bevételével.

Sikerült megszerezniük az érdekes lelet egy példányát, amelyet a maga egészében közlünk:

— *Felszólítás!* A mult évben éppen ezen időtáiban egy úgynevezett *Forint-egylet* alakult Bécsben, mely minden sorsú és rangú férfiakból állott. Erre valakit azon eszme indított, miszerint Austria pénzügyi bonyodalmaiból az alábbi útmódon kissé ki-segíttessék. Ennek kulesán használta Austriának és minden chez tartozó társországoknak összes nép-ségét, Magyarországot sem vevén ki, és így mintegy 40 millió leletet, kik fejeként egy pengő forintot lettek volna fizetendők, hogy így 40 millió pengő forintnyi összeg gyűlhessen össze s ámbár sok szegény család találkoznék, mellynek tagjai csak egy garast is keservesen bírnának fizetni: de vannak különösen Austriában számtalan gazdag magánosok, kik többet fizetvén, ha több nem, a fent kitétt összeg bizonyosan be fog vala jóni.

De ezen terv is, mint némelly magasabb állású személyekéi is, csak a papíron maradt, a *babiloni toronyépítés sorsára jutott*, miután az austriai birodalomnak majdnem minden tartományaiban beháború ütött ki, s a népek egymást meg nem értvén, ezen terv meghiusult. De ha ez nem történt volna s az állodalomnak minden tagja ide járult volna állér-

jével: bizonyosan a nemes lelkületű Magyarhon sem zárta volna ki magát és kedves hazánkból; ha több nem, 15 millió bizonyosan bejött volna ezen egyletbe, s szép segélyösszegével fővárosunk sem maradandott hátra.

Most barátim, úgy gondolom, nem kell sok beszéd, hogy ártatlanul szerencsétlenné lett s fájdalom! igen siralmas állapotra jutott testvéreink számára hasonló de kivihetőbb tervet léptessünk életbe.

Nem én, de még a leggyakorlottabb toll sem képes híven leírni azon borzasztó tetteket, mellyek nemcsak fővárosunkon, hanem hazánkknak sok más városain és helyiségein is elkövetettek.

Trányi Dániel közlisleiben álló kormánybiztosunknak egy mai placatja azon édes reménnyel biztat bennünket, miszerint nemes, emberszerető kormányunk, tehetségéhez képest ügykezeni fog a károsultaknak kárpótlást eszközölni.

Polgártársak! dolgozzunk kezeire emberszerető kormányunknak,

mutassuk meg, hogy a történetek nem csüggesztenek el, sőt nagyobb tettekre készítetnek.

fogadjuk el kulesul a főnebbi útmódot és én bizonyos vagyok benne, hogy a nemes célra rövid idő alatt mindenfelől tetemes összeg fog bejönni, sőt nekem jelentéktelen egyénnék sikerült már némelly ismerős és ismeretlen kezekből a mi viléz hadseregünkbeli sebesültek számára nagy mennyiségű tépést, vász-nat és kórházi fehérneműt összegyűjteni s örömmel tapasztalám, miszerint nemeslelkű polgártársaink szívökből örülnek azon, midőn alkalom nyílik jótékonyáguk gyakorolhatására: minéllogva édesen esik remélnem, miszerint a főnebb előadott nemes cél tekintetében bizonyosan kiki kész leend álléroival mi-

Székesfővárosi házinyomda 19/2

nél előbb segédkezet nyújtani, ezen példabeszéd szerint: „Aki hamar ad, kétszeresen ad.”

Azért, tisztelt polgártársaim és polgártársnéim, „Egyesült erővel” legyen jelszavunk, vegyen mind-egyikünk, ki magát arra képesnek véli, egy-egy ívet, járjuk be ismerőseinket s bizonyosan mindegyik köszönettel veendi azt s szép vállalatunkat tehetségéhez képest elősegítendi.

En ezt már megkezdettém s már is sokan meg-lehetős összeget részint adtak, részint adni ígérték s mielőtt menhelyeinkről hazainkba visszatérünk, sikerülni fog a szegény károsultak számára ha nem is teljes, legalább annyi kárpótlást eszközölhetni, hogy mesterségeiket vagy bármínő üzleteiket azon-anal folytathatják.